

**ԺԳ.00.03 – ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՆԿԱԿԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ  
(ՏԻՖՆԼՈՄԱՆԿԱԿԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ, ՍՈՒՐԴՈՍԱՆԿԱԿԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ  
ՕԼԻԳՈՅԻՆՍԱՆԿԱԿԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ, ԼՈԳՈՊԵԴԻԱ)**

**1. ՕԼԻԳՈՅԻՆՍԱՆԿԱԿԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ**

Հատուկ մանկավարժությունը որպես գիտություն, նրա խնդիրները և կապը այլ գիտությունների հետ:

Օլիգոֆրեն երեխաներ, նրանց զարգացման առանձնահատկությունները:

Անհատական ուսուցումը և անհատական մոտեցումը հատուկ /օժանդակ/ դպրոցում: Օլիգոֆրենիայի դասակարգումը ըստ Մ.Ա. Պևզների:

Հատուկ /օժանդակ/ դպրոցի համակազմի ընտրման սկզբունքները:

Մտավոր թերզարգացած երեխաների առաջնային և երկրորդային արատների / Լ. Ա. Վիգոտսկի/:

Խորը աստիճանի մտավոր հետամնաց երեխաներ, նրանց զարգացման առանձնահատկությունները:

Ուսուցման գործընթացը հատուկ /օժանդակ/ դպրոցում:

Ուսուցման սկզբունքները հատուկ / օժանդակ/ դպրոցում:

Հատուկ /օժանդակ/ դպրոցի սովորողների ֆիզիկական զարգացման խնդիրները:

Կրթության բովանդակությունը հատուկ /օժանդակ/ դպրոցում, դրան ներկայացվող պահանջները:

Գեղագիտական դաստիարակության խնդիրներն ու բովանդակությունը հատուկ /օժանդակ/ դպրոցում:

Բարոյական դաստիարակության խնդիրները և իրականացման մեթոդները հատուկ /օժանդակ/ դպրոցում:

Մտավոր հետամնաց երեխաների վաղ ախտորոշման նշանակությունը և շտկողազարգացնող աշխատանքները:

Աշխատանքային դաստիարակության խնդիրները և բովանդակությունը հատուկ /օժանդակ/ դպրոցում:

Հատուկ /օժանդակ/ դպրոցի առարկայական մեթոդամիավորումների աշխատանքների ուղղվածությունը:

Աշխատանքային ուսուցման նպատակը և խնդիրները հատուկ /օժանդակ/ դպրոցում:

Մտավոր հետամնաց աշակերտների գիտելիքների գնահատման դերը ուսուցման գործընթացում:

Հատուկ /օժանդակ/ դպրոցի դասի տիպերն ու կարուցվածքը:

Անհատական մոտեցման և անհատական ուսուցման նշանակությունը հատուկ /օժանդակ/ դպրոցում:

Վաղ մանկական աուտիզմ: Աուտիզմների հետ տարվող շտկողամանկավարժական աշխատանքների ընդհանուր բնութագիրը:

Հենշարժողական խանգարումներով երեխաներ: Ջարգացման առանձնահատկությունները:

Մտավոր հետամնաց և վարքային խանգարումներով երեխաների ընդհանուր բնութագիրը /մամություններ և տարբերություններ/:

Ներառական կրթության արդի համակարգը ՀՀ-ում:

Շտկողական աշխատանքների իրականացման առանձնահատկությունները ներառական դպրոցներում:

Ուսուցման մեթոդները հատուկ /օժանդակ/ դպրոցում:

Խորը մտավոր հետամնաց երեխաներ, նրանց դաստիարակությունը ընտանիքում:

Հատուկ /օժանդակ/ դպրոցի տիպերն ու կառուցվածքը:

Հատուկ /օժանդակ/ դպրոցի ուսուցիչը, դաստիարակի աշխատանքային խնդիրներն ու պարտականությունները:

Հոգեբանամանկավարժական հանձնաժողովի աշխատանքային խնդիրները, առանձնահատկությունները:

Մտավոր հետամնաց երեխաների շտկողական աշխատանքների բովանդակությունը և կազմակերպման ձևերը, նպատակը, խնդիրները:

Ջարգացման բարդ խանգարումներով երեխաների ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների առանձնահատկությունները:

Ջարգացման բարդ խանգարումներ, դրանց էությունն ու բովանդակությունը:

Ներառական կրթության կազմակերպման առանձնահատկությունները և/դ հաստատություններում:

Մտավոր հետամնաց աշակերտների գիտելիքների ստուգման ձևերը, պարբերական, ընթացիկ, ամփոփիչ:

## 2. ԼՈԳՈՊԵՂԻԱ

Լոգոպեդիան որպես գիտություն՝ սահմանումը, առարկան, խնդիրները, կապն այլ գիտությունների հետ:

Լոգոպեդիայի հիմնական հասկացությունները և կատեգորիաները:

Խոսքի խանգարումների կանխարգելումը. առաջնային, երկրորդային, երրորդային: Լոգոպեդիայի մեթոդները և սկզբունքները:

Լոգոպեդական աշխատանքի կազմակերպում:

Երեխայի խոսքի զարգացման բեկումնային շրջանները:

Դիսլալիա՝ սահմանումը, առաջացման պատճառները, հիմնական ախտանիշները, տեսակները, ձևերը: Լոգոպեդական աշխատանքի հիմնական փուլերը:

Ռիմոլալիա՝ սահմանումը, առաջացման պատճառները, հիմնական ձևերը, տեսակները, ախտանիշները: Լոգոպեդական աշխատանքի համառոտ բովանդակությունը:

Դիզարտրիա՝ սահմանումը, հիմնական ախտանիշները, առաջնային պատճառները, հիմնական կլինիկական ձևերի համառոտ նկարագիրը: Դիզարտրիայով անձանց հետ տարվող շտկողամակավարժական աշխատանքների համակարգը:

Դիսլալիայի տարբերակումը ջնջված դիզարտրիայից: Դիսլալիա և անարտրիա: Ձայնի խանգարումների առաջացման պատճառները, միմնական ախտանիշները դասակարգումը:

Ֆոնոպեդական աշխատանքի բովանդակությունը:

Խոսքի տեմպի և ռիթմի ոչ ջղաձգային խանգարումներ: Առաջացման պատճառները, հիմնական ախտանիշները: Լոգոպեդական աշխատանքը խոսքի տեմպի և ռիթմի ոչ ձղաձգային խանգարումների դեպքում:

Կակազություն՝ սահմանումը, առաջացման պատճառները, ընթացքը, հիմնական ախտանիշները, դասակարգումը:

Լոգոպեդական աշխատանքը կակազոթյան դեպքում:

Ալալիա՝ սահմանումը, առաջացման պատճառները, դասակարգումը, հիմնական ձևերի համառոտ նկարագիրը:

Ալալիայի տարբերակումը նման վիճակներից:

Մոտորային ալալիա՝ սահմանումը, խոսքային և ոչ խոսքային ախտանիշները:

Մոտորային ալալիայի շտկումը:

Սենսորային ալալիա՝ սահմանումը, խոսքային և ոչ խոսքային ախտանիշները: Սենսորային ալալիայի շտկումը:

Աֆազիա՝ սահմանումը, առաջացման պատճառները, հիմնական ախտանիշները: Աֆազիայի դասակարգումը ըստ Ա.Ռ.Լուրիայի:

Աֆազիայով հիվանդների խոսքի վերականգնման գործընթացի կազմակերպումը:

Աֆազիայի տարբերակումը նման վիճակներից:

Դիսգրաֆիա՝ սահմանումը, առաջացման պատճառները, հիմնական ախտանիշները, դասակարգումը:

Լոգոպեդական աշխատանքը դիսգրաֆիայի տարբեր ձևերի դեպքում:

Դիսլեքսիա՝ սահմանումը, առաջացման պատճառները, հիմնական ախտանիշները, դասակարգումը:

Լոգոպեդական աշխատանքը դիսլեքսիայի տարբեր ձևերի դեպքում:

Գրավոր խոսքի խանգարումների շտկողական աշխատանքների համակարգը:

Խոսքի ընդհանուր թերզարգացում՝ սահմանումը, առաջացման պատճառները, մակարդակների համառոտ բնութագիրը: ԽԸԹ ունեցող երեխաների հոգեբանամակավարժական բնութագիրը:

Խոսքի ընդհանուր թերզարգացման շտկումը: Խոսքի ընդհանուր թերզարգացում և ալալիա: Հնչյունահնչության թերզարգացում՝ սահմանումը, առաջացման պատճառները, հիմնական ախտանիշները:

Հնչյունահնչության թերզարգացման շտկումը:

Մանկական տարիքային թվատություն: Ֆիզիոլոգիական խտրացիաներ:

Լոգոպեդի համագործակցումը այլ մասնագետների հետ: Լոգոպեդի համագործակցումը լոգոպատի ընտանիքի հետ:

Լոգոպեդական աշխատանքի առանձնահատկությունները մախադպրոցական, դպրոցական և բժշկական հաստատություններում:

## 3. ՍՈՒՐՈՂՈՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒՅՑՈՒՄ

Խուլերի ներառված ուսուցման ժամանակակից մոտեցումը:

Խուլերի «երկլեզու ուսուցումը» որպես ուսուցման նոր հայեցակարգ: Սուրդոմանկավարժության նոր մոտեցումները:



Լսողության խանգարումով /խուլ, թույլ լսող/ երեխաների հոգեկան գործընթացի անձնահատկությունները:

Խուլների բանավոր և գրավոր խոսքի զարգացման առանձնահատկությունները:

Խուլների շուրթերից կարդալու առանձնահատկությունները:

Մատնախոսությունը որպես խոսքի առանձնահատուկ ձև:

Ժեստերի լեզուն որպես խուլների հաղորդակցման միջոց:

Լսողական աշխատանքների բովանդակությունը և կազմակերպչական ձևերը, նպատակը և խնդիրները:

Վաղ հասակում երեխաների լսողական ընկալման դերը:

Խուլների ուսուցման սկզբունքները:

Խուլների ուսուցման մեթոդների համակարգի բնութագիրը /իրազնական, ցուցադրման մեթոդներ/: Խուլների ուսուցման բանավոր մեթոդները /պատմելու, զրույց/:

Ուսուցման կազմակերպման ձևեր լսողության խանգարումներով երեխաների դպրոցում:

Խուլների արտաբերման ուսուցման մանկավարժական բնութագրը / խնդիրները, բովանդակությունը, մեթոդները/:

Թույլ լսող երեխաների բժշկամանկավարժական դասակարգումը:

Լսողական ֆունկցիայի հետազոտման մեթոդները:

Կրթության բովանդակությունը լսողության խանգարումներով երեխաների դպրոցում / ուս պլան, ծրագրեր, դասագրքեր/:

Աշխատանքային մասնագիտական ուսուցումը լսողության խանգարումներով երեխաների դպրոցում:

Շոշափողաթրփռային զգացողության դերը խուլների ուսուցման ընթացքում:

Խուլների աշխատանքային ուսուցման համակարգը / նպատակը, խնդիրները, փուլերը/:

Թույլ լսող երեխաների ուսուցման բովանդակությունը, ուսուցման մեթոդները, միջոցները և կազմակերպչական ձևերը:

Խուլ երեխաների ինքնուրույնության զարգացումը:

Լսողության խանգարում ունեցող երեխաների տարբերակված և անհատական ուսուցումը:

Թույլ լսող երեխաների լսողական ընկալման և խոսքի արտաբերական կողմի զարգացումը: Ուսուցման վերբատոնալ համակարգ:

Խուլների լեզվի ուսուցման նակավարժական համակարգը:

Վերբալ ուսուցման համակարգը:

Խուլ երեխաների լսողական ընկալման զարգացումը:

Շտկող զարգացնող աշխատանքները վաղ տարիքի լսողական խանգարում ունեցող երեխաների հետ:

Դպրոցական տարիքի լսողության խանգարում ունեցող երեխաների կրթության ժամանակակից համակարգը:

Չլսող երեխաների լեզվի ուսուցման մանկավարժական բնութագիրը:

Խաղը, որպես լսողության խանգարում ունեցող երեխաների զարգացման մեթոդ:

Լսողության խանգարում ունեցող երեխաների ուսուցման մեթոդների համակարգը /իրազնական մեթոդ/:

Արտադասարանական պարապմունքները որպես ուսուցման կազմակերպման ձև:

Լսողության խանգարումների բժշկամանկավարժական դասակարգումը:

#### 4. ՏԻՖԼՈՍԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ

Տիֆլոմանկավարժության նպատակը, սկզբունքները ու մեթոդները:

Կույր և թույլ տեսնող անձանց կրթության համակարգը:

Ուսուցման գործընթացն ու սկզբունքները տեսողության խանգարումներով երեխաների դպրոցում:

Ձրույցի մեթոդի կիրառման առանձնահատկությունները տեսողության խանգարումներով երեխաների դպրոցում:

Գրավոր վարժությունների կիրառումը կույրերի և թույլ տեսնողների ուսումնական աշխատանքներում:

Լաբորատոր և գործնական աշխատանքների կիրառման առանձնահատկությունները տեսողության խանգարումներով երեխաների դպրոցում:

Դասի կազմակերպումը տեսողության խանգարումներով երեխաների դպրոցում:

Կույր և թույլ տեսնող մախադարոցականների դաստիարակության առանձնահատկությունները:

Բարոյական դաստիարակության բովանդակությունն ու խնդիրները տեսողության խանգարումներով երեխաների դպրոցում:

Աշխատանքային դաստիարակության համակարգը տեսողության խանգարումներով երեխաների դպրոցում:

Կույր և թույլ տեսնող շրջանավարտների համար նախատեսված ուսումնաարտադրական միավորումները:

Գեղագիտական դաստիարակությունը կույրերի և թույլ տեսնողների դպրոցում:

Ֆիզիկական դաստիարակության առանձնահատկությունները տեսողության խանգարումներով երեխաների դպրոցում:

Արտադասարանական և արտադպրոցական աշխատանքների կազմակերպումը տեսողության խանգարումներով երեխաների դպրոցում:

Բրայելյան համակարգի համառոտ պատմություն:

Կենցաղում, ուսումնական և աշխատանքային գործընթացում կիռարվող տեխնիկական միջոցները:

Թույլ տեսնող երեխաների դասապատրաստման առանձնահատկությունները:

Տեսողության խանգարումներով երեխաների սոցիալ-հոգեբանական հարմարեցումը: Թույլ տեսնող երեխաների ուսուցման առանձնահատկությունները հանրակրթական դպրոցում:

Տիֆլոտեխնիկա և տիֆլոգրաֆիկա:

Տեսողության խանգարումներով երեխաների կենտրոնական տեսողության ստուգման մեթոդիկա:

Տեսողության խանգարումով երեխաների դասակարգումը:

Մնացորդային տեսողությամբ երեխաների հոգեբանամանկավարժական բնութագիրը:

Կուրության փոխհաուցման տեսությունները:

Կույր և թույլ տեսնող երեխաների խաղերի կազմակերպման և անցկացման առանձնահատկությունները:

Տեսողության խանգարումներով երեխաների ներառական ուսուցման առանձնահատկությունները:

Թույլ տեսնող երեխաների տեսողական ընկալման զարգացման միջոցները:

Տեսողության խանգարումներով երեխաների շարժողական ոլորտի զարգացման առանձնահատկությունները:

Արտադասարանական պարապմունքները տեսողության խանգարումներով երեխաների դպրոցում:

Տեսողության խանգարումներով երեխաների տարածական կողմնորոծման զարգացման միջոցները:

Տեսողության խանգարումներով երեխաների հոգեկան գործընթացների զարգացման առանձնահատկությունները:

Տեսողության խանգարումներով կրտսեր դպրոցականների հետ տարվող մանկավարժական աշխատանքների առանձնահատկությունները:

Տեսողության հիգիենայի պահպանման միջոցներն ու մեթոդները ուսուցման գործընթացում:

Բժշկամանկավարժական վերահսկման խնդիրները տեսողության խանգարումներով երեխաների դպրոցում:

Տեսողության խանգարումներով երեխաների ընտանեկան դաստիարակության առանձնահատկությունները:

#### ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Ազարյան Ռ.Ն., Սարգսյան Ջ.Վ. Ինչպես լավացնել տեսողությունը, Երևան 1994
2. Ազարյան Ռ.Ն., Տեսողության խանգարումով երեխաների առողջության ամրապնդման և ֆիզիկական դաստիարակության մեթոդիկա, /Ուսումնական ձեռնարկ մանկավարժական բուհերի ուսանողների համար/, Եր. 2008, 119 էջ:
3. Ալեքսանյան Թ., Բաբայան Լ., Հակոբյան Ա., Ջոհրայան Ջ., Լսողության խանգարում ունեցող երեխաների խոսքի զարգացման ծրագիր-ձեռնարկ, Ե., 2008
4. Բաբայան Լ., Վարդանյան Ա., Հակոբյան Ա., Եփրեմյան Ա., Պետրոսյան Ռ. «Խոսքի զարգացում» Ծրագիր ձեռնարկ լսողության խանգարում ունեցող երեխաների I-IV դասարանների համար, Երևան 2007
5. Եսայան Ա. «Կրթական իրավունք» ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 2011թ. էջ 500-501, 504-509, 517-520:
6. Ջոհրայան Ջ., Բաբայան Լ., Մանուկյան Ա., Հակոբյան Ա., Եփրեմյան Ա. «Լսողական ընկալման զարգացում և արտաբերման ուսուցում» Ծրագիր ձեռնարկ լսողության խանգարում ունեցող երեխաների հատուկ դպրոցների համար, Երևան 2007
7. Կարապետյան Ա.Գ. Շարժողական ալալիայով երեխաների տեսքստի ընկալման և ըմբռնման զարգացումը. Երևան, 2003



8. Հատուկ մանկավարժական բառարան /Ռ.Ն.Ազարյանի և Վ.Գ. Խալատյանի խմբագրության/-Երևան 2001թ.-300 էջ
9. Հատուկ մանկավարժության և հոգեբանության /միջբուհական գիտա-մեթոդական հոդվածների ժողովածու/ Ռ.Ն.Ազարյանի խմբագրության:
10. Հոփյան Գ.Ռ. Երեխաների հնչարտաբերման թերությունների շտկման աշխատանքներ. Երևան, 2008
11. Հոփյան Գ.Ռ. Գրավոր խոսքի խանգարումների շտկմանն ուղղված վարժություններ. Երևան, 2007
12. Մարության Մ.Կ., Թույլ տեսող երեխաների տեսողական ընկալման հետազոտման մեթոդիկա, Մանկավարժական միտք 1-2, Երևան 2006, էջ 181-189:
13. Մանուկյան Ա., Եղիազարյան Ն., Շելիև Բ., Հարությունյան Ա. «Առարկայական-գործնական ուսուցման ծրագիր ձեռնարկ» I-IV դասարանների համար, Ե. 2007
14. Մանուկյան Վ. «Լսողության խանգարում ունեցող երեխաների հետ տարվող սուրբորոնակավարժական աշխատանքները», Երևան 2008
15. Պալոյան Ժ.Հ. Աֆազիայով հիվանդների խոսքի վերականգնման մեթոդական ուղղեցույց .Երևան, 2010
16. Պալոյան Ժ.Հ., Թաղևոսյան Է. Ռ. Հանրակրթական դպրոցի լրգոպրակական աշխատանքի հեռանկարային պլաններ. Երևան , 2004, 2007
17. Азарян Р.Н.- Физическое воспитание слепых и слабовидящих школьников в режиме дня.-Учебное пособие.-М., 1987.
18. Азарян Р. Н.- Информационные технологии в сфере специального образования – основа развития незрячих школьников / Մանկավարժության և հոգեբանության հիմնախնդիրներ միջբուհական գիտական հանդես/ Եր. 2009 N 1 (4), էջ 48-51:
19. Аксенова Л.И. Социальная педагогика в специальном образовании. М., 2002
20. Андреева Л.В. Сурдопедагогика , М., 2005.
21. Белушенко В.А., Наумова А. Е., Седова М. Ю. Педагогическая реабилитация детей с нарушением слуха: Методическое пособие. СПб., 2006.
22. Белостоцкая Е.М., Белостоцкий Е.М.- Берегите зрение детей.-М.,1953.
23. Богомолова А.И. Нарушения произношения у детей - М.,1971.
24. Богданова Т.Г. Сурдопсихология: Учеб. пособие. М., 2002.
25. Бородулина С.Ю. Коррекционная педагогика. Ростов на Дону, 2004
26. Визель Т.Г. Мозговая организация речевой функции и ее нарушения – М., 2004.
27. Власова Т.А., Певзнер М.С. О детях с отклонениями в развитии. М., 1973
28. Волкова Г. А. Логоритмическое воспитание детей с дислалией - СПб, 1992.
29. Воспитание учащихся с нарушением слуха в специальных (коррекционных) образовательных учреждениях: Учеб. пособие / Под ред. Г.Н. Пенин, З.А. Пономарева, О. А. Красильникова, Л. В. Коралева. М.,СПб., 2006.
30. Выготский Л.С. Собрание сочинений, Москва, 1983, т.5

31. Головчиц Л. А. Дошкольная сурдопедагогика. М., 2001
32. Гулевич И.М., Тиганова Л.И. К проблеме интеграции (программа подготовки), М., 2003
33. Зыкова Т. С., Зыкова М.А. Методика предметно-практического обучения в школе для глухих детей. М., 2002.
34. Ефименкова Л. Н. Формирование речи у дошкольников. М., 1985.
35. Каплан А.И. Детская слепота. Цветовое остаточное зрение. – М., 2000.
36. Катаева А.А., Стребелева Е.А. Дошкольная олигофренопедагогика, М., 1998
37. Косякова О.О. Логопсихология -Ростов-на-Дону, 2007.
38. Корнилова И.Г. Игра и творчество психокоррекции. – М., 2000.
39. Королева И.В. Диагностика и коррекция нарушений слуховой функции у детей раннего возраста. СПб., 2005
40. Кулемина Ю.В. Основы специальной педагогики и психологии, М., 2008
41. Лапшин В.А., Пузанов Б.П., Основы дефектологии, М.,1990
42. Логопедия. Методическое наследие: Пособие для логопедов и студ. дефектол. факультетов пед. вузов/ Под ред. Л.С. Волковой: В 5 кн. .
43. Логопедия: Учебн. для студ. дефектол. фак. пед. высш. учебн. заведений /Под ред. Л.С. Волковой, С.Н. Шаховской. - 3-е изд., перераб. и доп. - М.
44. Лурия А.Р., Юдович Ф.Я. Речь и развитие психических процессов у ребенка - М., 2004.
45. Лева Армин. Основы развития слухового восприятия. Гейбельберг, 1996.
46. Литвак А.Г. Психология слепых и слабовидящих. С-Пб., 2006
47. Марцуновская Е.Н. Основы Предметно- практического обучения глухих школьников. М.,1986.
48. Минасян А.М. Обучение и воспитание детей в Армении, Ереван, 1973
49. Методика обучения глухих устной речи: Учеб. пособие / Под ред.Ф.Ф. Рау. М., 1976.
50. Назарова Н.М. Закономерности развития интеграции как социального и педагогического феномена// Компенсирующее обучение, опыт, проблемы, перспективы, М., 2003, Ч 1.
51. Назарова Л.П. Методика развития слухового восприятия у детей с нарушениями слуха: Учеб. Пособие. М., 2001.
52. Носкова Л.П., Головчиц Л.А. Методика развития речи дошкольников с нарушениями слуха: Учеб. пособие. М., 2004.
53. Обучение детей с нарушениями интеллектуального развития (олигофренопедагогика), под.ред. Пузанова Б.П., М. 2000
54. Особенности умственного развития учащихся во вспомогательной школе, под.ред. Ж.И.Шиф, М., 1997
55. Парамонова Л.Г. Логопедия для всех. – СПб., 2004.

56. Пельмская Т.В., Шматко Н. Д. Формирование устной речи дошкольников с нарушенным слухом. М., 2003.
57. Плаксина Л.И., Григорян Л.А. Содержание медико-педагогической помощи в дошкольном учреждении для детей с нарушением зрения. М., 1998.
58. Плаксина Л.И. Теоретические основы коррекционной работы в детских садах для детей с нарушениями зрения. М., Город. 1997.
59. Поваляева М.А. Справочник логопеда - Ростов - на - Дону, 2002.
60. Подласый И.П. Курс лекций по коррекционной педагогике, М., 2002
61. Пузанов Б.П., Коррекционная педагогика, М., 1998
62. Ребенок. Раннее выявление отклонений в развитии речи и их преодоление, под.ред. Гаркуши Ю.Ф., Москва-Воронеж, 2003
63. Резниченко Т. С, Ларина О. Д. Говори правильно: звуки, слова, фразы, речь. М., 2000.
64. Речицкая Е.Г. Готовность детей дошкольного возраста к обучению в школе. М., 2000.
65. Руленкова Л. И., Смирнова О. И. Аудиология и слухопротезирование: Учеб. Пособие. М., 2003. Сурдопедагогика: Учеб. Пособие / Под ред. Е.Г. Речицкой. М., 2004.
66. Рубинштейн С.Я., Психология умственно отсталого школьника, М., 1988
67. Солнцева Л.И. Введение в тифлопсихологию раннего дошкольного и школьного возраста. М., Полиграф Сервис. 1998.
68. Солнцева Л.И. Тифлопсихология раннего детства. — М., 2000
69. Солнцева Л.И. Хорош С.М. Советы родителям по воспитанию слепых детей раннего возраста. — М., 2004
70. Специальная педагогика, под. ред. Е.А.Стребелевой- М. 2001
71. Специальная психология, под. редакцией Лубовского В.И., М., 2003
72. Формирование социально-адаптивного поведения учащихся с нарушением зрения в начальных классах/ Под ред. Плаксиной Л.И. Калуга, 2001.
73. Фомичева М.Ф. Воспитание у детей правильного произношения. - М., 1981..
74. Хрестоматия по логопедии / Под ред. Л.С. Волковой, В.И. Селиверстова. М., 1997. Ч. I., Ч. II
75. Швайко Г.С. Игры и игровые упражнения для развития речи. - М., 2001

**ԺԳ.00.03 - քվանիշով գիտական աստիճան է շնորհվում մանկավարժական գիտությունների բնագավառով:**  
/կազմող՝ մանկ. գիտ. դոկտոր Ռ. Ազարյան/

**ԺԳ.00.05 – ՍՈՑԻԱԼ-ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ**

**Ներածություն**

Սոցիալ-մշակութային գործունեության նպատակը, խնդիրները, էությունը և դերը հասարակության հոգևոր կյանքում: Սոցիալ-մշակութային գործունեության հումանիստական-փիլիսոփայական հիմքերը: Սոցիալ-մշակութային գործունեությունը, որպես ինտեգրման համակարգ: Անձի ստեղծագործական զարգացումը հասարակական հարաբերություններում:

Սոցիալ-մշակութային գործունեությունը որպես պետության և հասարակական կազմակերպությունների մշակութային գործունեության գործառույթ և դաստիարակչական համակարգի անբաժանելի մաս: Մշակույթի դաստիարակչական օրինաչափությունները: Ազատ ժամանակի արդյունավետ կազմակերպման գիտական մոտեցումները որպես սոցիալ-մշակութային գործունեության տեսական հիմք:

«Ազատ ժամանակ», «Հանգիստ», «Ժամանց» հասկացությունները: Ազատ ժամանակը, որպես արժեք և հասարակության ձեռքբերում: Ազատ ժամանակի հասարակական էությունը և դաստիարակչական հնարավորությունները:

Սոցիալ-մշակութային գործունեության սուբյեկտ. անձ, ընտանիք, սոցիալական միավորում: Սոցիալ-մշակութային ինստիտուտներ, հիմնարկներ և կազմակերպություններ:

Սոցիալ-մշակութային գործունեության ռեսուրսային բազան. կադրային, ֆինանսական, նյութատեխնիկական:

Սոցիալ-մշակութային գործունեության մակարդակներ. անհատական, խմբակային, մասսայական: Անձի և միջավայրի փոխազդեցության խնդիրները: Սոցիալ-մշակութային գործունեության սոցիալական գործառույթները, նպատակները և խնդիրները:

Հասարակության սոցիալ-տնտեսական զարգացումը և սոցիալ-մշակութային գործունեության դերը այդ գործընթացում: Սոցիալ-մշակութային գործունեությունը անհատի հոգևոր կյանքի հարստացման և դաստիարակության համակարգում: Սոցիալ-մշակութային գործունեությունը, որպես հանրային շարունակական կրթական համակարգի հիմնական բաղկացուցիչ: Սոցիալ-մշակութային գործունեության